

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Kolejna generacja zasobów własnych dla budżetu UE

(2023/C 79/12)

Sprawozdawczyni:	Nathalie SARRABEZOLLES (FR/PES), członkini rady departamentu Finistère
Dokumenty źródłowe:	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Kolejna generacja zasobów własnych dla budżetu UE”
	COM(2021) 566 final
	Wniosek dotyczący decyzji Rady zmieniającej decyzję (UE, Euratom) 2020/2053 w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej
	COM(2021) 570
	Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE, Euratom) 2020/2093 określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027
	COM(2021) 569

I. ZALECANE POPRAWKI

Wniosek dotyczący decyzji Rady zmieniającej decyzję (UE, Euratom) 2020/2053 w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej

COM(2021) 570

Poprawka 1

Motyw 3

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Unijny system handlu uprawnieniami do emisji, ustanowiony dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (*), stanowi centralny element unijnej polityki klimatycznej. Biorąc pod uwagę ścisłe powiązanie handlu uprawnieniami do emisji z celami polityki klimatycznej Unii, należy przypisać część wynikających z niego dochodów do budżetu Unii.	Unijny system handlu uprawnieniami do emisji, ustanowiony dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (*), stanowi centralny element unijnej polityki klimatycznej. Biorąc pod uwagę ścisłe powiązanie handlu uprawnieniami do emisji z celami polityki klimatycznej Unii, a także transgraniczny charakter emisji dwutlenku węgla, stosowne mogłoby być rozważenie przypisania części wynikających z niego dochodów do budżetu Unii, przy zachowaniu następujących rygorystycznych warunków: 1) nie wpłynie to ujemnie na zdolność finansową władz krajowych do realizacji celów Zielonego Ładu.

Uzasadnienie

Przesunięcie wynikających z ETS dochodów z poziomu państw członkowskich na poziom UE mogłoby zmniejszyć zdolność państw członkowskich do inwestowania w środki związane ze zmianą klimatu ze względu na mniejsze dochody.

Poprawka 2

Motyw 5

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Aby uniknąć zbyt regresywnych skutków dla wkładów z handlu uprawnieniami do emisji, należy ustanowić maksymalny wkład dla kwalifikujących się państw członkowskich. Państwa członkowskie kwalifikują się na lata 2023–2027, jeżeli ich dochód narodowy brutto na mieszkańca, mierzony według standardu siły nabywczej i obliczony na podstawie danych dla Unii za 2020 r., wynosi poniżej 90 % średniej UE. W odniesieniu do lat 2028–2030 należy zastosować dochód narodowy brutto na mieszkańca za 2025 r. Maksymalny wkład należy ustalić poprzez porównanie udziałów państw członkowskich w całkowitych zasobach własnych opartych na handlu uprawnieniami do emisji z udziałem tych państw członkowskich w dochodzie narodowym brutto Unii. Należy ustanowić minimalny wkład dla wszystkich państw członkowskich, jeżeli ich udział w całkowitej kwocie zasobów własnych opartych na ETS jest niższy niż 75 % ich udziału w dochodzie narodowym brutto Unii.</p>	<p>Aby uniknąć zbyt regresywnych skutków dla wkładów z handlu uprawnieniami do emisji, należy ustanowić maksymalny wkład dla kwalifikujących się państw członkowskich. Państwa członkowskie kwalifikują się na lata 2023–2027, jeżeli ich dochód narodowy brutto na mieszkańca, mierzony według standardu siły nabywczej i obliczony na podstawie danych dla Unii za okres 2018–2020, wynosi poniżej 90 % średniej UE. W odniesieniu do lat 2028–2030 należy zastosować dochód narodowy brutto na mieszkańca za okres 2023–2025. Maksymalny wkład należy ustalić poprzez porównanie udziałów państw członkowskich w całkowitych zasobach własnych opartych na handlu uprawnieniami do emisji z udziałem tych państw członkowskich w dochodzie narodowym brutto Unii. Należy ustanowić minimalny wkład dla wszystkich państw członkowskich, jeżeli ich udział w całkowitej kwocie zasobów własnych opartych na ETS jest niższy niż 75 % ich udziału w dochodzie narodowym brutto Unii.</p>

Uzasadnienie

Powszechną praktyką w polityce spójności jest stosowanie danych liczbowych dotyczących DNB na podstawie średniej z trzech lat w celu sklasyfikowania regionów i państw członkowskich jako lepiej rozwiniętych, słabiej rozwiniętych lub znajdujących się w okresie przejściowym. Proponujemy przyjęcie tej metody do obliczania mechanizmu korekty stosowanego do zasobów własnych opartych na ETS.

Poprawka 3

Motyw 6

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [XXX]¹⁵ ustanawia mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ w celu uzupełnienia unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji i zapewnienia skuteczności unijnej polityki klimatycznej. Biorąc pod uwagę ścisłe powiązanie mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ z unijną polityką klimatyczną, należy przenieść część dochodów ze sprzedaży certyfikatów do budżetu Unii jako zasoby własne.</p>	<p>Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [XXX]¹⁵ ustanawia mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ w celu uzupełnienia unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji i zapewnienia skuteczności unijnej polityki klimatycznej. Biorąc pod uwagę ścisłe powiązanie mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ z unijną polityką klimatyczną oraz transgraniczny charakter emisji dwutlenku węgla i łańcuchów wartości w przemyśle, należy przenieść część dochodów ze sprzedaży certyfikatów do budżetu Unii jako zasoby własne.</p>

Uzasadnienie

Transgraniczny charakter emisji dwutlenku węgla i łańcuchów wartości w przemyśle utrudnia przypisanie dochodów z CBAM poszczególnym państwom członkowskim i stanowi silny argument przemawiający za przydziałem tych dochodów na szczeblu UE.

Poprawka 4

Motyw 7

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>W październiku 2021 r. otwarte ramy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju i G-20 w zakresie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków osiągnęły porozumienie co do przydzielenia uczestniczącym jurysdykcjom rynku 25 % rezydualnych zysków dużych przedsiębiorstw wielonarodowych powyżej progu rentowności wynoszącego 10 % („porozumienie otwartych ram OECD/G-20 w sprawie filaru 1”). Zasoby własne powinny polegać na zastosowaniu jednolitej stawki poboru do udziału w zysku rezydualnym przedsiębiorstw wielonarodowych, przydzielonego państwom członkowskim według nowych zasad zgodnie z [dyrektywą w sprawie wdrożenia globalnego porozumienia w sprawie nowego przydziału praw do opodatkowania].</p>	<p>W październiku 2021 r. otwarte ramy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju i G-20 w zakresie erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków osiągnęły porozumienie co do przydzielenia uczestniczącym jurysdykcjom rynku 25 % rezydualnych zysków dużych przedsiębiorstw wielonarodowych powyżej progu rentowności wynoszącego 10 % („porozumienie otwartych ram OECD/G-20 w sprawie filaru 1”). Zasoby własne powinny polegać na zastosowaniu jednolitej stawki poboru do udziału w zysku rezydualnym przedsiębiorstw wielonarodowych, przydzielonego państwom członkowskim według nowych zasad [w następstwie wejścia w życie konwencji wielostronnej oraz dyrektywy w sprawie wdrożenia globalnego porozumienia w sprawie nowego przydziału praw do opodatkowania].</p>

Uzasadnienie

Trzeba uściślić, że ustanowienie tych nowych zasobów własnych zależy od zawarcia konwencji wielostronnej mającej na celu wdrożenie pierwszego filaru porozumienia OECD/G20.

Poprawka 5

Artykuł 1

Zmienić ustęp 1 litera d)

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>2a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. e) aż do roku budżetowego 2030 stosuje się następujące przepisy:</p> <p>a) w przypadku gdy udział danego państwa członkowskiego w całkowitej kwocie dochodów wynikającej z zastosowania ust. 1 lit. e) jest niższy niż 75 % jego udziału w dochodzie narodowym brutto Unii, to państwo członkowskie udostępnia kwotę równą 75 % tego udziału w dochodzie narodowym brutto pomnożoną przez całkowitą kwotę dochodów wynikającą z zastosowania ust. 1 lit. e);</p> <p>b) udział danego państwa członkowskiego w całkowitej kwocie dochodów wynikającej z zastosowania ust. 1 lit. e) nie może być wyższy niż 150 % udziału tego państwa członkowskiego w dochodzie narodowym brutto Unii w przypadku państw członkowskich, których dochód narodowy brutto na mieszkańca jest niższy niż 90 % średniej Unii, mierzony według standardu siły nabywczej i obliczany na podstawie danych za 2020 r. w odniesieniu do lat 2023–2027 oraz na podstawie danych za 2025 r. w odniesieniu do lat 2028–2030.</p>	<p>2a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 lit. e) aż do roku budżetowego 2030 stosuje się następujące przepisy:</p> <p>a) w przypadku gdy udział danego państwa członkowskiego w całkowitej kwocie dochodów wynikającej z zastosowania ust. 1 lit. e) jest niższy niż 75 % jego udziału w dochodzie narodowym brutto Unii, to państwo członkowskie udostępnia kwotę równą 75 % tego udziału w dochodzie narodowym brutto pomnożoną przez całkowitą kwotę dochodów wynikającą z zastosowania ust. 1 lit. e);</p> <p>b) udział danego państwa członkowskiego w całkowitej kwocie dochodów wynikającej z zastosowania ust. 1 lit. e) nie może być wyższy niż 150 % udziału tego państwa członkowskiego w dochodzie narodowym brutto Unii w przypadku państw członkowskich, których dochód narodowy brutto na mieszkańca jest niższy niż 90 % średniej Unii, mierzony według standardu siły nabywczej i obliczany na podstawie danych za okres 2018–2020 w odniesieniu do lat 2023–2027 oraz na podstawie danych za okres 2023–2025 w odniesieniu do lat 2028–2030.</p>

Uzasadnienie

Powszechną praktyką w polityce spójności jest stosowanie danych liczbowych dotyczących DNB na podstawie średniej z trzech lat w celu sklasyfikowania regionów i państw członkowskich jako lepiej rozwiniętych, słabiej rozwiniętych lub znajdujących się w okresie przejściowym. Proponujemy przyjęcie tej metody do obliczania mechanizmu korekty stosowanego do zasobów własnych opartych na ETS.

Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie (UE, Euratom) 2020/2093 określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027

COM(2021) 569

Poprawka 6

Motyw 3

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>Wprowadzenie unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji dla sektorów budynków i transportu drogowego zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁴ może wywołać krótkoterminowe niekorzystne skutki społeczne. Aby sprostać temu wyzwaniu, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [XXX] final¹⁵ ustanowiono Społeczny Fundusz Klimatyczny, który ma być finansowany z budżetu ogólnego Unii na podstawie wieloletnich ram finansowych. Należy zatem dostosować pułap środków na zobowiązania w dziale 3 „Zasoby naturalne i środowisko” oraz pułap środków na płatności na lata 2025, 2026 i 2027.</p>	<p>Wprowadzenie unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji dla sektorów budynków i transportu drogowego zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁴ może wywołać krótkoterminowe niekorzystne skutki społeczne. Aby sprostać temu wyzwaniu, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [XXX] final¹⁵ ustanowiono Społeczny Fundusz Klimatyczny, który ma być finansowany z budżetu ogólnego Unii na podstawie wieloletnich ram finansowych. Należy zatem dostosować pułap środków na zobowiązania w dziale 3 „Zasoby naturalne i środowisko” oraz pułap środków na płatności na lata 2024, 2025, 2026 i 2027.</p>

Uzasadnienie

Społeczny Fundusz Klimatyczny powinien rozpocząć działalność rok wcześniej niż rozszerzenie ETS na sektor transportu i budownictwa, aby można było zapewnić znajdującym się w trudnej sytuacji gospodarstw domowym, mikroprzedsiębiorstwom i małym przedsiębiorstwom oraz użytkownikom mobilności wystarczająco dużo czasu na dostosowanie się.

Poprawka 7

Dodać nowy motyw po motywie 3

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
	<p><i>Należałoby wprowadzić automatyczne dostosowanie pułapu działu 3 do wahań cen emisji dwutlenku węgla, aby umożliwić coroczne zwiększenie środków na Społeczny Fundusz Klimatyczny w przypadku wyższych cen emisji dwutlenku węgla w sektorach mobilności i budownictwa.</i></p>

Uzasadnienie

Trzeba zadbać o to, aby budżet Społecznego Funduszu Klimatycznego był wzmacniany w przypadku, gdy cena emisji dwutlenku węgla w sektorach objętych ETS2 będzie wyższa od pierwotnych założeń Komisji.

Poprawka 8

Artykuł 1, nowy punkt 3, w którym dodaje się artykuł 4b

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
	<p>Dodaje się artykuł 4b w brzmieniu:</p> <p>„Artykuł 4b</p> <p>Mechanizm dostosowania do opłaty za emisję dwutlenku węgla</p> <p>1. Począwszy od 2024 r., po przedłożeniu wstępnego sprawozdania finansowego za rok n-1 zgodnie z art. 245 ust. 3 rozporządzenia finansowego, dokonuje się dostosowania w górę pułapu wydatków na środki na zobowiązania w poddziale 3 oraz pułapu środków na płatności na bieżący rok w przypadku, gdy opłata za emisję dwutlenku węgla w sektorach objętych ETS2 jest wyższa, niż pierwotnie zakładała Komisja.</p> <p>2. Roczne dostosowanie zostanie wyliczone na podstawie średniego poziomu opłat za emisję dwutlenku węgla w UE-27 w roku - 1.”</p>

Uzasadnienie

Trzeba zadbać o to, aby budżet Społecznego Funduszu Klimatycznego był wzmacniany w przypadku, gdy cena emisji dwutlenku węgla w sektorach objętych ETS2 będzie wyższa od pierwotnych założeń Komisji.

II. ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR),

1. Przyjmuje do wiadomości wniosek Komisji dotyczący wprowadzenia trzech nowych zasobów własnych do budżetu UE, jednak pozostaje głęboko zaniepokojony brakiem wiarygodnej oceny skutków odnośnie do kosztów, jakie w związku z tymi środkami poniosą europejskie przedsiębiorstwa i konsumenci.
2. Podkreśla potrzebę ustanowienia nowych zasobów nie tylko w celu spłaty długu w ramach NGEU, ale również w celu trwałego zwiększenia autonomii finansowej budżetu UE oraz ograniczenia zachęt państw członkowskich do przyjmowania podejścia opartego na zasadzie tzw. słusznego zwrotu. Zasoby własne powinny być ustanawiane w sposób zrównoważony dla budżetów państw członkowskich.
3. Zauważa, że pierwszy zasób własny dotyczący odpadów opakowaniowych niepoddawanych recyklingowi, obowiązujący od 1 stycznia 2021 r., nie jest przeznaczony do bezpośredniego inwestowania w ponowne wykorzystanie i recykling odpadów z tworzyw sztucznych. Wzywa do zwiększenia ambicji UE w zakresie ograniczenia stosowania tworzyw sztucznych i recyklingu tworzyw sztucznych.
4. Zwraca uwagę, że wprowadzenie pierwszego koszyka nowych zasobów własnych w 2023 r., zgodnie z planem działania określonym w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z 16 grudnia 2021 r., będzie pozytywnym sygnałem dla inwestorów na rynkach finansowych i dla agencji ratingowych. Przypomina, że wystarczające wpływy z nowych zasobów własnych mają zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania spłaty długu w ramach NGEU bez narażania na szwank programów UE w kolejnych WRF.

Mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji dwutlenku węgla

5. Popiera propozycję ustanowienia mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji dwutlenku węgla (CBAM) w celu pobudzania globalnych działań w dziedzinie klimatu. CBAM powinien zostać włączony do szerszej strategii przemysłowej UE dotyczącej transformacji.

6. Zwraca uwagę, że dochody z rynku uprawnień do emisji dwutlenku węgla i z opłat za emisję dwutlenku węgla na granicach mogą z czasem się zmniejszać, w miarę jak gospodarka europejska będzie ulegała dekarbonizacji, a inne państwa trzecie będą stopniowo wprowadzały podobne mechanizmy ustalania opłat za emisję dwutlenku węgla.
7. Uznaje ten mechanizm za użyteczne narzędzie, które pomoże UE zmniejszyć emisje CO₂ w skali globalnej, niemniej pojawiają się pewne obawy, np. co do jego nieprzewidywalnego wpływu na rynki UE, w tym na MŚP i rolnictwo. Komisja Europejska musi wzmocnić monitorowanie wdrażania mechanizmu i jego wpływu na rynki oraz składanie sprawozdań na ten temat Parlamentowi i Radzie.
8. Zaznacza, że przydział uprawnień w ramach ETS⁽¹⁾ należy stopniowo znieść w przypadku sektorów objętych CBAM i zastąpić go sprzedażą na aukcji wszystkich uprawnień do emisji, aby zapewnić zgodność z zasadami WTO w perspektywie długoterminowej.

Nowe zasoby własne oparte na ETS

9. Popiera propozycję stworzenia nowych zasobów własnych opartych na zreformowanym unijnym systemie handlu uprawnieniami do emisji (ETS). Zaznacza, że transgraniczny charakter emisji dwutlenku węgla, które wiążą się z negatywnymi efektami zewnętrznymi nieograniczającymi się do krajów emitujących, stanowi mocną przesłankę dla przypisania dochodów z aukcji certyfikatów ETS do budżetu UE. Podkreśla, że nie może to negatywnie wpływać na zdolność państw członkowskich do finansowania ich krajowych programów w zakresie zmiany klimatu.
10. Niezbędne jest złagodzenie społecznych i terytorialnych negatywnych skutków rozszerzenia systemu ETS na sektor budowlany i transportowy (ETS2). Uważa, że propozycja Komisji, by utworzyć Społeczny Fundusz Klimatyczny finansowany z kwoty odpowiadającej 25 % wpływów z ETS2, byłaby całkowicie niewystarczająca do zrekompensowania ogromnej skali renowacji domów i elektryfikacji transportu drogowego. Podkreśla wagę pełnego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w zarządzanie zasobami ETS oraz w zarządzanie Społecznym Funduszem Klimatycznym. Zaleca włączenie Społecznego Funduszu Klimatycznego do zakresu rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów dotyczącego polityki spójności, aby uprościć zarządzanie nim w terenie z perspektywy instytucji zarządzających i beneficjentów. Należy nadać pierwszeństwo poprawie i przyspieszeniu działania istniejących narzędzi inwestycji i spójności zamiast tworzenia nowych funduszy, które powielają istniejące mechanizmy i cele z wykorzystaniem innych zasad, co stwarza ryzyko obchodzenia obowiązujących przepisów w zakresie kwalifikowalności źródeł energii.
11. Uważa, że aby móc sprostać przemianom technologicznym, regulacyjnym i rynkowym, CBAM powinien mieć dynamiczny charakter, a zakres sektorowy mechanizmu i zakres objętych nim emisji należy poddawać regularnemu przeglądowi, uwzględniając jego wpływ lokalny i regionalny. Jest gotowy wesprzeć opracowanie oceny terytorialnych skutków CBAM.
12. Popiera pomysł, by finansować Społeczny Fundusz Klimatyczny z zasobów własnych, zamiast przeznaczać wpływy z ETS2 za pośrednictwem dochodów przeznaczonych na określony cel. Zauważa, że mechanizm przeznaczania środków utrudniłby długofalowe planowanie, gdyż roczne kwoty byłyby nieprzewidywalne i zmienne.
13. Zwraca uwagę, że zasoby własne oparte na ETS będą stanowić 71 % łącznych wpływów z tego pierwszego koszyka nowych zasobów własnych. Utrzymanie zasobów własnych opartych na ETS ma zatem kapitalne znaczenie dla wiarygodności pakietu.
14. Wyraża jednak zaniepokojenie, że wielkość zasobów dla Społecznego Funduszu Klimatycznego może być niewystarczająca w przypadku bardzo wysokich opłat za emisję dwutlenku węgla. Popiera pomysł⁽²⁾, by wprowadzić automatyczne dostosowanie do wahań cen emisji dwutlenku węgla w celu wzmocnienia rocznego budżetu Społecznego Funduszu Klimatycznego w razie wystąpienia wyższych opłat za emisję dwutlenku węgla w sektorach objętych ETS2.
15. Jest zdania, że Społeczny Fundusz Klimatyczny powinien rozpocząć działalność w 2024 r., rok przed wdrożeniem ETS dla sektora transportu i budownictwa, tak aby można było zapewnić znajdującym się w trudnej sytuacji gospodarstwom domowym, mikroprzedsiębiorstwom i małym przedsiębiorstwom oraz użytkownikom mobilności, ze szczególnym uwzględnieniem ubóstwa transportowego, wystarczająco dużo czasu na dostosowanie się.

⁽¹⁾ W ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji przedsiębiorstwa muszą uzyskać uprawnienia do emisji obejmujące ich emisje dwutlenku węgla. Przydział bezpłatnych uprawnień został przewidziany jako przejściowa metoda przydziału uprawnień w przeciwieństwie do metody standardowej (aukcja). Uprawnienia przydzielane bezpłatnie wciąż jednak stanowią ponad 40 % całkowitej liczby dostępnych uprawnień.

⁽²⁾ Projekt opinii Komisji Budżetowej w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Społeczny Fundusz Klimatyczny (COM(2021) 568 – C9-0324/2021 – 2021/206 (COD) z 9.2.2022).

Zasoby własne oparte na porozumieniu OECD/G20 dotyczącym pierwszego filara

16. Pozytywnie ocenia propozycję Komisji, aby stworzyć nowe zasoby oparte na filarze pierwszym międzynarodowego porozumienia OECD/G20 w sprawie opodatkowania. Zauważa jednak, że ustanowienie tych nowych zasobów własnych zależy od pomyślnego ukończenia w trakcie roku 2022 prac nad konwencją wielostronną OECD/G20.

17. Wnosi, aby Komisja przygotowała się na wypadek, gdyby ważniejsze jurysdykcje, a zwłaszcza Stany Zjednoczone, nie ratyfikowały porozumienia. Uważa, że w takim przypadku UE powinna poczynić postępy i zaproponować unijny podatek cyfrowy, który stanowiłby tymczasowe rozwiązanie, dopóki nie zostanie przyjęte bardziej globalne ustalenie w sprawie opodatkowania dużych przedsiębiorstw wielonarodowych.

18. Przypomina, że porozumienie OECD/G20 z 2021 r. w sprawie globalnego opodatkowania przewidywało zakończenie prac przygotowawczych nad konwencją wielostronną na początku 2022 r. Zauważa, że wdrażanie utknęło w martwym punkcie, ponieważ OECD nie sfinalizowała jeszcze tekstu konwencji. Wyraża zaniepokojenie, że ewentualne zmiany polityczne w wyniku wyborów śródkresowych w USA mogą zagrozić zdolności tego państwa do podpisania i ratyfikowania konwencji.

Inne możliwe zasoby własne

19. Wskazuje, że zgodnie z szacunkami Komisji Europejskiej zaproponowane trzy nowe zasoby własne przyniosą ogółem do 17 mld EUR rocznie w latach 2026–2030. Zauważa, że ta kwota nie wystarczy na pokrycie kosztów spłaty długu w ramach NGEU (15 mld EUR rocznie) i sfinansowanie Społecznego Funduszu Klimatycznego (9,7 mld EUR rocznie). Podkreśla zatem, że potrzebne będą dodatkowe nowe zasoby własne. Podkreśla znaczenie ocen oddziaływania terytorialnego i wzywa Komisję do ich uwzględnienia przy przedstawianiu nowych zasobów własnych.

20. Wyraża zaniepokojenie propozycją Komisji Europejskiej, aby państwa członkowskie mogły przekierować niewykorzystane środki z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych lub ze wspólnej polityki rolnej na plan REPowerEU, ponieważ wiąże się z tym ryzyko osłabienia spójności w UE. Ponownie stwierdza, że nowe strategie polityczne powinny być finansowane z nowych środków finansowych.

21. Zauważa, że przyszła reforma systemu budżetowego UE wymaga zasobów własnych UE, które wesprą sprawiedliwą transformację w kierunku konkurencyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym. Zwraca się do Komisji Europejskiej, aby rozważyła propozycje projektu ExTax dotyczące przeniesienia obciążenia podatkowego z pracy na zanieczyszczenia i na wykorzystanie zasobów, zgodnie z postulatami Europejskiego Zielonego Ładu. Taka zmiana opodatkowania opiera się na zastosowaniu zasady „zanieczyszczający płaci”, a także zasad „czynienie pracy opłacalną” i „nie pozostawiać nikogo w tyle”. Ich zastosowanie przyczyniłoby się m.in. do dostosowania polityki podatkowej do celów Europejskiego Zielonego Ładu i planu działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych.

22. Uznaje za bardzo obiecujący pomysł, by utworzyć zasoby własne powiązane z dużymi korporacjami, w oparciu o wniosek „Działalność gospodarcza w Europie: ramy opodatkowania dochodów (BEFIT)”, który ma zostać opublikowany w 2023 r. Zauważa, że według niektórych badań wdrożenie porozumienia OECD/G20 mogłoby doprowadzić do wzrostu dochodów z tytułu podatku od osób prawnych w Europie o ponad 80 mld EUR⁽³⁾.

23. Zaznacza, że Komisja Europejska zamierza utworzyć Instrument RebuildUkraine, który ma stanowić główne narzędzie prawne w zakresie wsparcia UE na rzecz odbudowy Ukrainy. Podkreśla, że nowe zadania wymagają nowych źródeł finansowania, i z zadowoleniem przyjmuje stwierdzenie Komisji Europejskiej, że dodatkowe potrzeby powstałe w wyniku wojny znacznie wykraczają poza środki dostępne w obecnych WRF, oraz jej zobowiązanie do znalezienia nowych źródeł finansowania.

⁽³⁾ Barake, Mona i in., *Revenue effects of the global minimum tax: country-by-country estimates* [Wpływ globalnego podatku minimalnego na dochody: szacunki dla poszczególnych krajów], Unijne Obserwatorium Podatkowe, nota nr 2, październik 2021 r.

24. Z dużym zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja dołączyła do wniosku w sprawie nowego systemu ETS oraz do projektu rozporządzenia ustanawiającego CBAM tabele oceny zgodności z zasadą pomocniczości. Przedstawione tam uzasadnienie dotyczące europejskiej wartości dodanej wniosków i wdrażania środków wynikających z kompetencji UE w dziedzinie zmiany klimatu określonych w art. 191–193 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) jest zgodne z własną oceną KR-u dotyczącą pełnej zgodności wniosków z zasadą pomocniczości.

Bruksela, dnia 30 listopada 2022 r.

Vasco ALVES CORDEIRO

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
